

Е.П. ЧЕКАЛІНА, к.е.н., **Н.Г. СІКЕТІНА**, НТУ «ХПІ», Харків

ВПЛИВ МЕТОДІВ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА РІВЕНЬ РИЗИКУ

В сучасних умовах відсутнє обґрунтування використання певних методів прийняття управлінських рішень, які приймаються на різних рівнях управління підприємством для забезпечення мінімального ризику. Дана стаття присвячена питанням урахування впливу певних методів прийняття управлінських рішень на ефективність діяльності підприємства.

In modern condition being absent motivation of the use the certain methods of the taking the management decisions, which are taken on levels of enterprise management for ensuring the minimum risk. Given article is dedicated to questions of the account of the influence of the methods of the taking the management decisions on efficiency of activity of enterprise.

Постановка проблеми. В умовах ринкової економіки проблема урахування впливу певних методів прийняття управлінських рішень, які раціонально приймати на різних рівнях управління для зниження ризику підприємницької діяльності дотепер залишається не вирішеною.

Аналіз досліджень та публікацій. Представлені в економічній літературі теоретичні аспекти методів прийняття управлінських рішень [1-2] та ризиків, пов'язаних із підприємницькою діяльністю [3-5] розглядаються відокремлено один від одного. На сьогоднішній день недостатньо розробленими залишається питання урахування впливу певних методів прийняття управлінських рішень на ступінь ризику та економічну ефективність діяльності.

Метою статті є диференціація методів прийняття управлінських рішень відносно рівнів управління підприємствами, що діють у ринкових умовах, для зниження ризику.

Методологія. В економічній літературі знайшли відображення економіко-математичні методи, що можуть використовуватися для оптимізації результатів діяльності підприємств та їх підрозділів. У той же час, на практиці вони не знайшли широко застосування, а тому не мають достатнього впливу на прийняття управлінських рішень та зниження при цьому ступеня ризику.

Водночас, ще недостатньо розроблена теорія економічного ризику, але, навіть те, що в цій сфері запропоновано, на практиці у більшості випадків не використовується у зв'язку з відсутністю механізму управління ризиком на різних рівнях менеджменту за допомогою диференціації методів прийняття управлінських рішень. Тому виникає необхідність приділити увагу вибору методів прийняття управлінських рішень на різних рівнях управління підприємством з метою мінімізації ризику його діяльності. Нами запропоновано все різноманіття видів управлінських рішень відносно різних критеріїв об'єднати у три групи, що відповідають рівням менеджменту на підприємстві та відносно відносяться до різних ступенів ризику.

Так, на третьому рівні менеджменту достатньо використовувати тільки індивідуальні, адміністративні та соціально-психологічні методи прийняття рішень на основі того, що похибки, які можуть бути допущені, можливо, тільки знизять у невеликому розмірі прибуток підприємства, а іноді цього можна і запобігти у разі їх виправлення.

На другому рівні менеджменту вже до вказівних методів раціонально додати ще й економіко-математичні (6), які дозволять уникнути суб'єктивного фактору та зменшать вірогідність появи ризиків, що можуть призвести до суттєвого зниження прибутку або його відсутності.

На першому рівні менеджменту крім адміністративних та соціально-психологічних методів, без яких практично не відбувається процесії управління, економіко-математичним методам слід надавати особливого значення.

Висновки. Загалом, використання наведеної класифікації видів управлінських рішень, методів їх прийняття та ступенів ризику дозволить у ринкових умовах підвищити економічну ефективність діяльності підприємства.

Список використаних джерел: 1. Дес. Дерлоу Ключові управлінські рішення: пер з англ.-К.: Всеуито, Наукова думка, 2001. - 242 с. 2. Урубков А.Р. Курс МВА по оптимізації управленческих решений. -М.: Альпина Бизнес Букс, 2006 г. - 172 с. 3. Балабанов И.Т. Ризик-менеджмент. – М.: Финанси и статистика, 1996. 4. Буянов В.П., кирсанов К.А., михайлив Л.М. Рискология (управление рисками). – М.: Экзамен, 2003. – 320 с. 5. Гранатуров В.В. Экономический риск: сущность, методы измерения, пути снижения. М.: «Дело и сервис», 2002. - 158 с. 6. Кандинская О. Управление финансовыми рисками: поиск оптимальных стратегий. М.: Консалтбанк, 2000. – 371 с. 7. Лапуста М.Г., шаршукова Л.Г. Риски в предпринимательской деятельности. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 238 с. 8. Красс М.С. Чупрынов Б.П. Математика для экономистов. – СПб.: Питер, 2007. – 464 с.